

2. Штулер Г. Г. Перспективні напрямки узгодження фінансової звітності в Україні з міжнародними стандартами / Г. Г. Штулер, В.К. Макарович, Т. І. Владімірова // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка: збірник наукових праць. – Ч. 2. Удосконалення обліку, аналізу, аудиту і звітності в сучасних умовах глобалізаційних процесів у світовій економіці. – 2010. – Вип. 29. – С. 253-256.
3. Івахів Ю. Сутність і роль фінансової звітності у системі інформаційного забезпечення суб'єктів ринку / Юлія Івахів // Економічний аналіз. – 2010. – Випуск 5. – С. 264-267.
4. Жук В. М. Концепція розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки : монографія [Текст] / В. М. Жук. – К.: ННЦ ІАЕ, 2009. – 648 с.
5. Коробко О. М. Вплив бухгалтерської оцінки в процесі управління фінансами на прийняття рішень // Вісник Житомирського інженерно-технічного університету. – Житомир: ЖІТІ, 2001. – № 15. – С. 280-282.

УДК 657.629.44

ОБЛІК ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ АСПЕКТ

***Романюк О. В., студент економічного факультету
Науковий керівник – канд.екон.наук, доцент Брик Г. В.
Львівський національний аграрний університет***

Основною метою діяльності підприємств усіх форм власності незалежно від галузевої належності, виду діяльності та інших чинників є отримання доходів у розмірі, достатньому для покриття витрат і подальшого розвитку виробництва. Проте, сучасні умови господарювання та стан економіки України зумовлюють поступове зменшення кількості прибуткових підприємств і відповідно, збільшення збиткових. Причинами цього є порушення пропорцій у розвитку промисловості та сільського господарства, зниження купівельної спроможності споживачів, підвищення податкового тиску та інше. Проте підприємства самостійно шукають вихід із кризового становища з метою підвищення платоспроможності, конкурентоздатності власної продукції та покращення фінансового стану.

Для ефективного управління діяльністю керівники, власники, менеджери та інші управлінці повинні мати економічну інформацію, яка відповідає їх потребам для прийняття управлінських рішень різних напрямків. Формування такої достовірної, точної, оперативної та повної інформації відбувається у системі бухгалтерського обліку, контролю та фінансової звітності.

На сьогоднішній день у нашій країні продовжується процес реформування обліку з метою максимального наближення до міжнародної системи і використання прогресивного досвіду економічно розвинутих країн.

Безумовно, що жодна реформа не може відбуватися абсолютно безболісно. Тому впровадження національних стандартів обліку викликає певні труднощі як у бухгалтерів-практиків, так і у науковців. Про це свідчить велика кількість критичних та проблемних публікацій провідних вчених та практиків у періодичних виданнях облікового характеру [3].

В сучасних умовах господарювання одним з найважливіших показників, що характеризує ефективність фінансової діяльності підприємства є фінансовий результат: прибуток чи збиток. Основною метою діяльності підприємства в умовах глобальних економічних перетворень є одержання максимального прибутку при мінімальних витратах. Це пов'язано з тим, що саме від фінансових результатів, їх правильного обліку, контролю, аналізу та аудиту, залежить фінансово-майновий стан, ефективність діяльності підприємства та можливість її подальшого розвитку і розширення [4].

Для забезпечення належної організації обліку витрат, доходів і фінансових результатів на рівні суб'єкта господарювання суттєву роль відіграє облік за технологічними фазами. Це дозволить, розглядати виробничий процес як сукупність організаційних частин з метою необхідного та належного управління формуванням доходів, витрат і фінансових результатів підприємств, а тому призведе до делегування повноважень між центрами відповідальності.

У свою чергу цілеспрямоване освоєння бюджетування вимагає вдосконалення внутрігосподарського управління: централізацію і децентралізацію його функцій, відокремленого або сумісного їх виконання на рівні підприємства та підрозділів. Оскільки в бюджетуванні необхідною умовою є визначення організаційної структури господарюючого суб'єкта, тому було виділено в рамках окремого аграрного формування відповідні структурні одиниці, які можна розглядати як сукупність різних центрів відповідальності. Взаємоузгодження діяльності внутрігосподарських виробничих підрозділів аграрних формувань на основі центрів відповідальності із системою бюджетування показано на рис. 1.

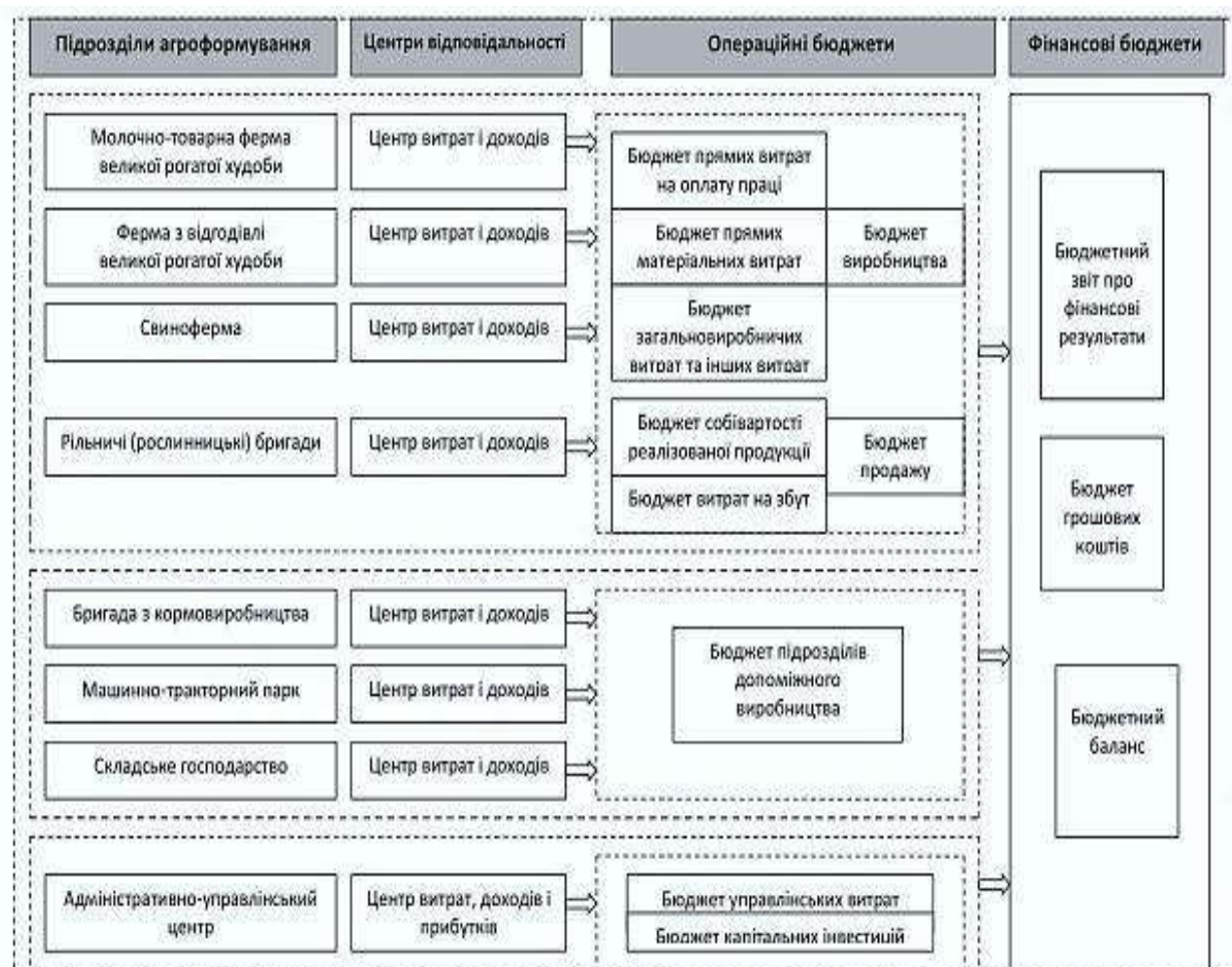

Рисунок 1 – Взаємоузгодження діяльності внутрігосподарських виробничих підрозділів аграрних формувань із системою бюджетування та центрів фінансової відповідальності

Джерело: розроблено на основі [1]

На рис. 1 відображено структурування бюджетів аграрного формування та показано їх взаємозв'язок із підрозділами, що виступають як центри відповідальності. Перелічені бюджети є базовими, однак, виходячи з потреб кожного окремого суб'єкта господарювання, можуть формуватися додаткові бюджети, що формалізують інші напрями діяльності підприємств (фінансова, інвестиційна діяльність та ін.) [1].

Складання бюджетів та виділення центрів фінансової відповідальності на рівні підрозділів аграрного формування дозволить посилити контрольну функцію між процесами виробництва та реалізації продукції, робіт, послуг окремого аграрного формування.

В цьому контексті, успішне управління фінансовим результатом залежить, в першу чергу, від контролю витрат та доходів за центрами відповідальності, що мають знайти відображення у інформаційній моделі фінансових результатів. Особливість побудови останньої, залежить від організаційної структури суб'єкта господарювання (табл. 1).

Як свідчать дані інформаційної моделі обчислення прибутку (збитку) в розрізі галузей сільськогосподарського виробництва є необхідним для

прийняття як оперативних, так і стратегічних управлінських рішень. Визначення фінансового результату за видами продукції, робіт чи послуг забезпечить керівництво підприємства інформацією про найбільш вигідні для вирощування культури (надані послуги) та внесок кожного виду продукції (послуг) у покриття витрат підприємства [2].

Таблиця 1

Структура рахунку 791 “Фінансовий результат операційної діяльності” сільськогосподарських підприємств за умови виділення на рівні суб’єкта господарювання центрів фінансової відповідальності

Субрахунок	Аналітичні рахунки				
	першого порядку	другого порядку	третього порядку	четвертого порядку	п’ятого порядку
791 “Фінансовий результат операційної діяльності”	791.1 “Фінансовий результат основної діяльності”	791.1.1 “Фінансовий результат галузі рослинництва”; 791.1.2 “Фінансовий результат галузі тваринництва”; 791.1.3 “Фінансовий результат діяльності допоміжних виробництв”; 791.1.4 “Фінансовий результат діяльності обслуговуючих господарств”	791.1.1.1 “Фінансовий результат від реалізації зернових та зернобобових культур” і т.д. за видами продукції, робіт чи послуг	791.1.1.1.1 “Фінансовий результат від реалізації зернових та зернобобових культур центром відповідальності № 1” і т.д. в розрізі центрів відповідальності	791.1.1.1.1.1 “Фінансовий результат від реалізації зернових та зернобобових культур центром відповідальності № 1 держави” і т.д. в розрізі каналів реалізації (держави, переробні чи заготівельні підприємств, кінцеві споживачі)

Джерело: згруповано автором

Таким чином, запропоновані методичні підходи для обліково-аналітичного забезпечення в сільськогосподарському виробництві забезпечать необхідну деталізацію інформації про доходи, витрати і фінансові результати та розширяють можливості її використання центрами відповідальності для прийняття управлінських рішень. Визначений фінансовий результат за певний звітний період, який враховуватиме вклад центру відповідальності в його формування, що в подальшому вплине на порядок розподілу прибутку (покриття збитків) у розрізі центрів відповідальності забезпечить контроль і оцінку діяльності структурних підрозділів підприємства, їх вклад в отриманий фінансовий результат та покриття (економію) витрат.

ЛІТЕРАТУРА

1. Облік сільськогосподарської діяльності : навч. посіб. / за ред. Жука В. М. – К. : Юр-Агро-Веста, 2007. – 308 с.

2. Організація бухгалтерського обліку. Навчальний посібник для студентів вузів спеціальності “Облік і аудит” / Ф. Ф. Бутинець, О. В. Олійник, М. М. Шигун. 2-е вид., доп. і перероб. – Житомир : ЖІТІ, 2006.- 576 с.
3. Організація обліку : навч. посіб. / Л. Б. Гнатишин, О. С. Прокопишин. – Львів : “Магнолія 2006”, 2014. – 432 с.
4. Прохар Н. В. Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблеми теорії та практики: [монографія] / Н. В. Прохар, Ю. О. Ночовна. – Полтава : РВВ ПУЕТ, 2011. – 257 с.

УДК 658 : 621: 338.512

ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ: ТЕОРЕТИЧНИЙ І ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ

*Шийка О. Б., студентка економічного факультету
Науковий керівник – канд. екон. наук, доцент Брик Г. В.
Львівський національний аграрний університет*

Важливою умовою прибутковості підприємства є ефективне управління. Управління як вид діяльності споживає витрати. Щоб проаналізувати ефективність управління потрібно мати інформацію про витрати, понесені на його здійснення, тобто знати, на які управлінські функції споживаються певні ресурси і заради яких цілей, щоб відшукати резерви економії і зменшення цих витрат, або підвищення результатів від їх здійснення. Таку інформацію забезпечує бухгалтерський облік.

У процесі своєї виробничої діяльності підприємство проводить безліч фінансово-господарських операцій і постійно несе витрати, котрі пов'язані з їх проведенням. Одні групи витрат безпосередньо пов'язані зі здійсненням конкретної операції (із конкретним об'єктом витрат), інші – мають загальний характер і необхідні для забезпечення функціонування підприємства в цілому. Усі витрати – і матеріальні, і трудові, і фінансові – підприємство здійснює для забезпечення своєї виробничої діяльності. В процесі операційної діяльності підприємства виникають витрати, які не включаються до собівартості продукції (робіт, послуг), їх не можна віднести до певного доходу звітного періоду, тому такі витрати відображають в складі того звітного періоду, в якому вони відбулися.

Витрати підприємства регламентуються П(С)БО 16 “Витрати” та відображаються у бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань. В загальному витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені.